

Výlet č. 4 (sobota 1.10. 2022)

Trasa N

Nýrsko, žst. (465 m) – modrá – Nýrsko, u mostu (440 m) **(1 km)** – zelená – Nýrsko, bus (450 m) **(1,5 km)** – zelená – Pajrek, zříc. (615 m) **(4 km)** – zelená – Hor. Polánky (600 m) **(5 km)** – zelená – Větrovec (510 m) **(6,5 km)** – žlutá – Na Lesní Louce (550 m) **(8,5 km)** – žlutá – Hamerský Dvůr (532 m) **(11,5 km)** – žlutá – Hamry, kostel (572 m) a zpět **(12,5 km)** – zelená – Na Sedle (502 m) **(14,5 km)** – zelená – Zelená Lhota, bus (611 m) **(17 km)** – zelená – Zelená Lhota, u žst. (630 m) **(17,5 km)**

Trasa S

Nýrsko, žst. (465 m) – modrá – Nýrsko, u mostu (440 m) **(1 km)** – zelená – Nýrsko, bus (450 m) **(1,5 km)** – zelená – Pajrek, zříc. (615 m) **(4 km)** – zelená – Hor. Polánky (600 m) **(5 km)** – zelená – Větrovec (510 m) **(6,5 km)** – zelená – Matějovice, rozc. (635 m) **(8,8 km)** – zelená – Matějovice, u kaple (645 m) **(9 km)** – žlutá – Matějovičky, rozc. (665 m) **(9,3 km)** – zelená – Děpoltovice (638 m) **(12,5 km)** – červená – Krotějov (517 m) **(15 km)** – červená – Strážov (480 m) **(18 km)** – zelená – Brtí (525 m) **(20,5 km)** – zelená – Strážovský potok (542 m) **(22 km)** – cyklostezka č. 2048 – Hořákov (575 m) **(24 km)** – cyklostezka č. 2048 – Běšiny, u křížku (483 m) **(27 km)** – neznačeno – Běšiny, kemp (490 m) **(27,5 km)**

Trasa V

Nýrsko, žst. (465 m) – modrá – Nýrsko, u mostu (440 m) **(1 km)** – zelená – Nýrsko, bus (450 m) **(1,5 km)** – zelená – Pajrek, zříc. (615 m) **(4 km)** – zelená – Hor. Polánky (600 m) **(5 km)** – zelená – Větrovec (510 m) **(6,5 km)** – žlutá – Na Lesní Louce (550 m) **(8,5 km)** – žlutá – Hamerský Dvůr (532 m) **(11,5 km)** – neznačeno – Zelená Lhota, bus (611 m) **(14 km)** – zelená – Zelená Lhota, u žst. (630 m) **(14,5 km)** – zelená – Křížový vrch (803 m) **(16 km)** – zelená – Pod Prenetem (866 m) **(17 km)** – červená – Děpoltice, rozc. (654 m) **(19 km)** – červená – Děpoltice (638 m) **(19,5 km)** – červená – Krotějov (517 m) **(22 km)** – červená – Strážov (480 m) **(25 km)** – zelená – Brtí (525 m) **(27,5 km)** – zelená – Strážovský potok (542 m) **(29 km)** – cyklostezka č. 2048 – Hořákov (575 m) **(31 km)** – cyklostezka č. 2048 – Běšiny, u křížku (483 m) **(34 km)** – neznačeno – Běšiny, kemp (490 m) **(34,5 km)**

Spojení

vlak Běšiny (6:05, 8:05, 10:05) – Klatovy (6:22, 8:22, 10:22) **přestup**
vlak Klatovy (6:40, 8:40, 10:40) – Nýrsko (6:56, 8:56, 10:57)

vlak Zelená Lhota (14:45, 16:47, 18:47) – Klatovy (15:16, 17:16, 19:18) **přestup**
vlak Klatovy (15:33, 17:33, 19:33) – Běšiny (15:50, 17:50, 19:50)

Občerstvení

Nýrsko, Hamry (Kollerhof), Zelená Lhota (pod žst.), Strážov, Běšiny

Turistická přístřeší a odpočívadla: zříc. Pajrek, vodní nádrž Nýrsko (hráz), Hamerský Dvůr (most přes Úhlavu), Hamry (kostel), nad rozc. Křížový vrch, nad Strážovem k Brtí

Zajímavosti a pamětihodnosti

Nýrsko – město (4930 obyvatel), pův. osada doložená k roku 1327 vznikla při brodu přes Úhlavu na obchodní stezce z Čech do Bavor a sloužila k vybírání cla, dominantou města pův. gotický farní kostel sv. Tomáše ze 14. století, zbarokizovaný v 1. pol. 18. století, v sousedství kostela patrová raně barokní fara pocházející ze 17. století a přilehlý barokní dům z přelomu 17. a 18. století s volutovými štíty, na náměstí mimořádně cenná, v pův. podobě dochovaná patrová raně barokní budova radnice z r. 1684 s vysokým zdobeným štítem a erby Koců z Dobřše (památková nadregionálního významu), dnes sídlo Muzea Královského hvozdu, jv. od města židovský hřbitov založený patrně již v roce 1430, doložený však až v 1. pol. 18. století, jižně od města lesní divadlo z roku 1935, v okolí Nýrska tři vycházkové okruhy délky 10, 18 a 20 km, informační centrum; **Pajrek** – zřícenina hradu založeného poč. 14. století na obchodní stezce z Čech do Bavor (název pochází ze spojení Bayern Eck = Bavorský roh), již od roku 1472 hrad pustý, dochovány zříceniny paláce a torzo čtvercové věže, na severní straně patrná bašta, do níž vedl přístup přes dva skalní příkopy; **Vodní nádrž Nýrsko** – vodárenská nádrž vybudovaná v letech 1965-69 jako zásobárna pitné vody pro oblast Klatovska a Domažlicka, sypaná zemní hráz dlouhá 320 m, vysoká 36 metrů, zatopená plocha 148 ha, koupání přísně zakázáno; **Královský hvozď** – výrazný horský hřeben tvořící hranici Čech s Bavorskem od vrchu Lomničky přes Ostrý na Svaroh, zalidňování jedné z nejrázovitějších oblastí prvními obyvateli ("svobodní sedláci Královského hvozdu") začalo v 15. století budováním sklářských hutí, celou oblast obývali tzv. Králováci, strážci hranic vybavení zvláštními pravomocemi, později bylo území rozdělováno do rycht, stejnojmenná přír. rezervace (2115,94 ha, vyhl. r. 1991); **Hamry** – v části obce Kollerův Dvůr památkově chráněný obnovený areál pozdně barokního kostela P. Marie Bolestné (Kollerův kostel) z l. 1773-74 s křížovou cestou kombinující pův. zastavení a nové plastiky G. Fíky, u kostela začíná a končí okružní NS Úhlavským luhem (délka 4 km, 5 zastavení); **Úhlavský luh** – přír. rezervace (50,12 ha, vyhl. r. 2003) - 4 lokality přirozených ekosystémů v nivě řeky Úhlavy s vyvíjejícími se bylinnými i dřevinnými společenstvy ve všech fázích přirozeného vývoje; **Zelená Lhota** – místní část města Nýrsko, památkově chráněný pozdně barokní hřbitovní kostel sv. Wolfganga, od r. 1786 farní, hlavní oltář v kostele je rokokový, z poloviny 18. století, zdoben je plastikami sv. Wolfganga, sv. Václava, sv. Floriána, sv. Šebestiána a sv. Jana Nepomuckého, v roce 1994 byl kostel rekonstruován; **Matějovice** – osada městyse Dešenice, první písemná zmínka o vesnici pochází z roku 1379, po druhé svět. válce odešlo německy hovořící obyvatelstvo, nyní pouze rekreační charakter, církevní památkou kaplička Panny Marie; **Prenet** – osada, již v 11. století tudy vedla významná stará bavorská cesta, na okraji osady na místě kaple z roku 1408 památkově chráněná barokní kaple sv. Kunhuty z 18. století se zvonící krytá šindelovou střechou; **Děpoltice** – další z osad městyse Dešenice, poprvé zmiňována v roce 1379, církevní památkou kostel sv. Isidora, který byl zbudován roku 1805 v pozdně barokním slohu, jednolodní stavba s užším trojboce ukončeným presbytářem, k tomu přilehlou sakristií a hranolovou věží nad západním průčelím; **Strážov** – město (1410 obyvatel), od roku 2003 městská památková zóna, od r. 1379 městečko, v r. 1524 v souvislosti s těžbou stříbra povýšení na město, památkově chráněn pův. raně gotický (býv. hřbitovní) kostel sv. Jiří z konce 13. století s úpravami v baroku (výstavba věže) a v 19. století, asi 1 km východně od města židovský hřbitov založený v 17. století, zrušený v roce 1928, severně od města na Vinném vrchu (535 m) zřízena Šumavská vyhlídka s krásným rozhledem; **Hořákov** – část obce Běšiny, první zmínka z roku 1379, na katastru vsi budova zámečku postaveného ve 2. polovině 19. století na místě staršího objektu, současný vzhled pochází z roku 1900, kdy vznikly rizality na východním a západním průčelí, zámek je patrová budova obdélníkového půdorysu, zdobená nárožní bosáží, kolem veřejnosti nepřístupného zámku nevelký park; **Běšiny** – obec (820 obyv.) doložena k roku 1379, v bývalém zámeckém areálu dvoupatrová barokní zámecká sýpka z 1. pol. 18. století, která vznikla přestavbou pův. renesanční tvrze z poč. 17. století (v 19. století úprava na lihovar), na návsi též památkově chráněný raně barokní farní kostel Navštívení P. Marie z roku 1654 s volutovým štítem (pův. zámecká kaple), severně od kostela pak patrová barokní fara z poč. 18. století, u kostela významný strom Žižkova lípa, sv. od návsi přízemní roubená usedlost "U Sládečků" z 19. století, v eurokempu jihozápadně od obce informační centrum, u kempu zřízena Ptačí naučná stezka s pozorovatelnou (4 zastavení, délka 300 m)